

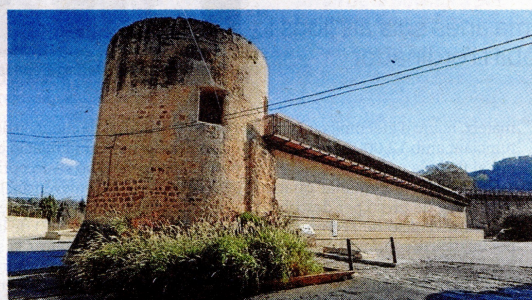
Murals del castell de la Suda. FOTO: JOAN REVILLAS

La muralla medieval del Rastre. FOTO: JOAN REVILLAS

Recreació a les Avançades de Sant Joan. FOTO: JOAN REVILLAS / DT

La torre del Célio, a Remolins. FOTO: TORTOSA TURISME

L'apunt Restauracions, circuitos verds i ciclables

La candidatura a Patrimoni de la Humanitat és una proposta que l'alcalde Jordi Jordan, historiador de formació, planteja des que era a l'oposició i a la que ara ha començat a donar forma tenint en compte les majors possibilitats d'èxit d'un dossier amb diferents ciutats i països.

Si s'arriba a aconseguir el reconeixement, suposarà una important injecció per recuperar aquest bast patrimonial, en el que s'actua des de fa anys. Entre les accions més recents hi ha la recuperació de la muralla del Rastre, mentre en els propers mesos ha d'arrencar una important restauració a les muralles de la Suda per part de l'Estat. També hi ha prevista la creació d'un circuit verd i ciclable al voltant de les muralles, dos projectes que compten amb fons europeus.

Baix Ebre

Els 6 km de muralles que Tortosa reivindica amb la candidatura a la UNESCO

La proposta de Patrimoni Mundial se centra en les fortificacions dels segles XVI-XIX, com a element comú amb les altres ciutats adherides de diferents punts de la Mediterrània

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
TORTOSA

Tortosa disposa d'un important sistema de muralles i fortificacions defensives, aixecat al llarg dels segles per la rellevància de la ciutat com a port fluvial i enclavament estratègic. Des de la Suda fins a les fortificacions del segle XVIII, es conserven un sis quilòmetres de muralles i fortins en diferents estats de conservació. Un conjunt que ara es vol posar en valor amb la candidatura transnacional a Patrimoni Mundial de la UNESCO, que ha posat d'acord a diverses ciutats-port de la Mediterrània, des de Palma a Cartagena, Eivissa i Maó, amb un patrimoni comú de fortificacions dels segles XVI al XIX.

Una iniciativa liderada per l'Ajuntament de Tortosa i que tot just ara ha iniciat el seu recorregut per poder arribar a fructificar d'aquí a dos o tres anys, si és validada primer per l'Estat i després per la UNESCO.

Però quin és aquest patrimoni de Tortosa? Al dossier de la candidatura s'esmenten nombrosos elements defensius de la ciutat, alguns més antics a l'època de referència però que han estat transformats i utilitzats al llarg dels segles.

La Suda

El primer i més rellevant és la Suda, el castell d'origen àrab del segle X, on s'hi troba l'únic cementiri àrab al descobert de tot Catalunya i on bona part de les seves

instal·lacions formen part actualment del Parador Nacional de Turisme.

Va ser construït sota el califat d'Abderraman III, al damunt d'una antiga acrópolis romana.

A més d'elements defensius, la proposta inclou la catedral i els Reials Col·legis

Tot i l'alçada, un enorme pou excavat dins del recinte baixava a buscar el nivell de l'Ebre per proveir la fortalesa d'aigua. Durant l'edat mitjana va ser propietat dels Montcada i dels Templers, i residència del rei Jaume

I. A més de palau reial, ha estat també tribunal de justícia.

D'època medieval (segle XIV) és la muralla del Rastre, que actualment pot ser recorreguda per la part superior gràcies a les actuacions del programa Temps de Gòtic. I la de Remolins, on es conserva la Torre del Célio o el Portal dels Jueus, que donava accés des del call al cementiri dels jueus, ubicat fora muralles.

Avançades

Les Avançades de Sant Joan són un ampli complex defensiu dels segles XVII i XVIII. El seu nom prové del reforç avançat al castell principal de la Suda, dit també de Sant Joan, que funcionaven com a una continuació del maletx. El formen diversos recintes

defensius enllaçats entre sí: un ampli espai amb patis d'armes, baluards o bastions, fossats, contramuralles, hornabecs, polvorí i troneres que mostren la funcionalitat i el paper estratègic que va tenir l'emplaçament i el caràcter de plaça forta de Tortosa.

Tenasses

La fortificació de Tenasses, ubicada en una lloma als afores, és l'element defensiu més exterior de tot el conjunt del recinte emmurallat de la ciutat. La seva construcció es va dur a terme en dues etapes: primer, durant la segona meitat del segle XVII, en el context de la Guerra dels Segadors i, després, a principis del segle XVIII, una vegada la ciutat és conquerida per les tropes borbòniques. Es tracta d'una estructura concebuda com a avançada defensiva de la muralla de Remolins.

Fortins

Entre molts altres elements, també destaquen els fortins d'Orléans i Bonete, aquest darrer formant part del segon recinte defensiu del Rastre. Es tracta d'un únic baluard envoltat per un fossat estret. Pel que fa al d'Orléans, durant el setge a la guerra del Francès, l'any 1810, va jugar un important paper en la defensa de la ciutat.

La candidatura inclourà també altres elements no defensius però claus del patrimoni local, com ara la catedral de Santa Maria o els Reials Col·legis, edifici emblemàtic del Renaixement a Catalunya.